

ŞİLEP

Özay Karadağ

■ Ünlü bir motosikletçinin, yaşlı tersaneciye Şile işi baltaburun bir tekne siparişi verdiği gün ruhum üflendi, canlandım. O gün tersanedeki en iyi keresteleri bedenimin bir parçasıymış gibi hissettim. Yaşlı usta da sanki içimden geçenleri duymuşçasına hiç yanılmadan her bir keresteyi tek tek işaretledi ve sonra hepsini tersanenin önüne yığdı. Her teknesinin o güne kadar inşa ettiklerinin en iyisi olmasını kendine bir düstur edindiğinden, tasarıma başlamadan önce uzun uzun düşündü. Birkaç gün boyunca, avucunda kaybolan kurşun kalemle bulduğu her kâğıt parçasına, tahtaya, hatta her duvara bir şeyler çizdi; bazılarını karaladı, bazılarına ise dönüp dönüp yeniden baktı.

Bir salı günü, yığdığı kerestelerin en kalın olanını birilerinin de yardımıyla tersanenin ortasına yerleştirdi. Omurgam için çalışmaya başladığı o gün, bedenimde derin bir sarsıntı hissettim. Yaşlı tersanecinin yıllarca kullanılmaktan parıl parıl parlayan keseri meşeden omurgama değdiği andan itibaren denize özlemim de başlamış oldu.

Her keser darbesinde derin ve topraksı meşe ile ince ve keskin kestane kokusu tersaneyi dolduruyordu. Bu güzel kokular arttıkça ruhum beden kazanıyordu. Keresteleri testere ile keserken savrulan talaşlara bazen güneş vuruyor sanki tersanenin içinde altın rengi bir sis oluşuyordu.

Yaşlı tersaneci çok çalışıyordu. Postalarını tek tek omurgama yerleştirdikçe daha da canlandım, ben canlandıkça yaşlı tersaneci sanatına hayranlık duyarcasına arada bir geriye çekilip beni izliyordu.

Yirmi gün sonra her bir kaburgam yerli yerine oturmuş, kestane ağacından tüm kaplamalarım tıpkı bir deri gibi bedenimi sarmıştı. Yaşlı usta, birkaç kez bazı tahtalarını beğenmeyip değiştirse de hiç duraklamadan yapımına devam etti. Ahşap kısımlarımın tamamlanması

kırk gün sürdü. O gün yepyeni motorumu getirip kuran ustalar, güzelliğime hayran kaldı. Denizle buluşmama çok az kalmıştı.

Siparişimi veren ünlü motosikletçi, tamamlanmama birkaç gün kala tersaneye gelip uzun uzun bana baktı ve her yanıma titizlikle inceledi. O kadar beğenmiş olmalı ki ellerini bordamda, dümenimde, güvertemde ve küpeşteliminde gezdirdi. Sonra da tersaneciye dönüp memnuniyetini dile getirdi. O yaşlı sanatkâr ise söylenene pek kulak asmadı doğrusu. Ne yaptığının tam olarak farkında olan bu adam, ünlü motosikletçiye beni bir iki güne tamamlayıp denize indireceğini söyledi.

O müjdeyi duyduktan sonra sanki her saniye dakika, her dakika saat, her saat sanki bir gün olup geçmek bilmedi. Aylarca sürmüş gibi geçen üç günün sonunda nihayet suya indirildim. Yaşlı tersaneci, denizdeki duruşuma her açıdan bakıp dengemi kontrol etti. Anladım ki benimle ilgili son işi buydu. İş bitirdikten sonra yaşlı usta, “En iyisi, en güzeli sensin!” diye fısıldadı. Sert görünen bu adamın yüzünde bir anlık gülümseme belirip kayboluverdi.

Ünlü motosikletçi bir kaptanla birlikte gelip yaşlı tersaneciye çokça teşekkür etti. Sağlık dualarıyla beni teslim aldı. Beni isteyen, ruhumu üfleyen bu adamla Karadeniz’den Boğaz’a yolculuğumuz başladı. Karadeniz’in o hırçın dalgalarını sivri baltaburnumla yara yara ilerledik ve Boğaz’ın sakin sularına ulaşır Bebek kıyısında bir iskeleye yanaşır bağlandık.

Ünlü motosikletçi bana sanki bir mücevhermişim gibi davranıyor, en sevdiği dostlarına beni göstererek gururlanıyor, sonra her birini benimle bir boğaz turuna çıkarıyordu. Bazen yakın dostlarıyla balığa gidiyorduk. Nerede biraz kıyıya yaklaşırsak insanların bakışı bana kilitleniyor, bir süre bu bakışlarla birlikte ilerliyor tam o gözlerden kaybolurken yeni bakışlar üzerime çoktan takılmış oluyordu.

Çok insan gördüm, Boğaz’ın Marmara’nın en güzel kıyılarını, köşelerini öğrendim. Ne var ki ünlü motosikletçinin gelip gitmesi azalmaya başladı. Önceleri pek yadırgamadıysam da arkadaşlarına bir karavan yaptırdığını anlattığı konuşmaları hatırlayınca giderek endişelenmeye başladım. Bir süre sonra hiç uğramaz oldu. Hâlâ bağlı olduğum barınakta dikkat çeken tekne olsam da sahibimin gözünden düşmek beni üzmüştü. Yine de mevsimlerin değişmesine yordum bu ilgisizliği, yazla birlikte ünlü motosikletçinin yeniden bana döneceğini umut ederek beklemeye devam ettim.

Bir gün ünlü motosikletçi başka bir adamla barınağa geldi. Onun daha önce Boğaz gezisi yaptırdığımız ünlü bir futbolcu olduğunu hatırladım. Bir şeyler konuşup tokalaştılar. Ünlü futbolcu artık bana parlayan gözlerle bakıyordu.

Nasıl olacağını pek bilemesem de yeni sahibimin tutkulu hâli bana umut oldu. Ünlü futbolcu her seferinde üç beş arkadaşıyla barınağa geliyor, kalabalık bir şekilde denize açılıyorduk. Bir gün balığa, başka bir gün Boğaz turuna çıkıyor,

denizde uzunca vakit geçiriyorduk. Ünlü futbolcu bana karşı ne kadar nazik olsa da bazı arkadaşları bir o kadar kabaydı. Küpeştemde sigara söndürüyor, tırnakları ile verniklerimi kaldırıyor; bu arada yine de ünlü futbolcuya harika bir tekne olduğumu söylüyorlardı.

Yaz sonu gelmişti. Ünlü futbolcu da barınağa gelmeyi seyrekleştirdi, bir süre sonra ise hiç uğramaz oldu. Barınaktaki deniz tutkunlarından biri bir gün beni seyrederken yanındaki kadına ünlü futbolcunun özel yapım lüks bir spor araba satın aldığını, artık tüm gündeminin bu araba olduğu için beni ihmal ettiğini kızarak anlattı. O gün öğrendiğim, karadaki o hızlı rakibimle mücadele etmem pek mümkün değildi. Mevsim sonbahara dönünce uzun süren yalnızlığım başladı.

Tersaneden ayrılırken parlayan verniklerim çatladı, karınamı midyeler kapladı. Bu bakım zamanımın geldiğini haber veriyordu. Yaşlı tersaneci görse üzüntüden kahrolurdu ama ünlü futbolcu bu hâlimle hiç ilgilenmedi. Aylar sonra barınağa uğradığımda, iyiden iyiye solmuş boyalarımı, çatlamış verniklerimi, paslanan kromlarımı görünce kalan azıcık ilgisini de kaybetti.

Aradan ne kadar geçti bilmem bir gün ünlü futbolcu ile beyaz saçlı bir adam barınağa geldi. Konuşmalar, sonra el sıkışıp gittiler. Bir hafta sonra beyaz saçlı adam bir vinç ve bir kamyonla barınaktaydı. Omurgamın altından iki kuşak geçirip birbirine bağladılar. Vinçle beni kaldırıp kamyonun üstüne indirdiler. Bir kısmı kamyonun dışında kalan güverteme kırmızı bir bez bağladılar ve böylece kara yolculuğum başladı. On iki saat sonra bir sahil kasabasına vardık. Karada bir bakım yapılmadan aceleyle suya indirildim. Bir usta gelip akümü değiştirdi, elektrik tesisatımı kontrol etti. Biraz yakıt koyup motorumu çalıştırdı. Sonradan öğretmen olduğunu öğrendiğim sahibim sesimi duyunca havalara zıpladı. Öğretmen ve usta ile birlikte körfezin karşı kıyısına gidip geldik. Usta gidince öğretmen sahibimle baş başa kaldık. O eldivensiz elleriyle güvertemi, küpeştelere, krom parçalarımı dikkatle sildi. Gün boyu uğraştı. Sahipsiz kaldığım günlerde brandam lime lime olmuştu. Üzerime tüneyen martıların ve bazen de güvercinlerin dışkılarıyla her yerim pislenmişti. Yeni sahibim hiç tiksinsen beni saatlerce temizledi. O parıltılı ilk hâlime dönmediysem de biraz ışıık saçmaya başlamıştım.

Ertesi gün öğretmen, bir teneke vernikle geldi. Çatlamış verniklerimi temizlemeden, üzerlerine yeni vernik sürdü. Doğrusu bu iş bilmezliğe kızmam gerekirdi ama yeni sahibimin samimi ilgisi buna mâni oldu.

Bu sahil kasabasındaki ikinci günümün sabahında da yeni sahibimi bekliyordum. Sabah gelmedi, akşama kadar yolunu gözledim ama ortalarda yoktu. Dört gün daha böyle geçti. Tam endişelenmeye başlayırken beşinci günün sabahı öğretmen iki arkadaşıyla iskelede belirdi. Yaklaştılar. Orta boylu, kara bıyıklı olan “Ne teknesi, şilep bu şilep be!” dedi. Öğretmen baltaburun Şile teknesi olduğumu, özelliklerimi ayrıntılı anlatarak bu kaba benzetmeyi unutturmak istese de o gün bu lakap üzerime yapıştı. Üçü birden beni kıyıya çekip bin-

diler. Aralarındaki konuşmalardan anladım ki yeni sahibim bu kasabanın bir köyünde çalışıyormuş ve ancak hafta sonları gelebiliyormuş. Bunu duymak; kuruntularımı aldı, rahatladım. O gün balığa gittik. Yeni sahibim arkadaşlarına gün boyu tüm özelliklerimi anlattı. Beni bu kadar iyi tanıyan bu adama hayranlık duymaya o gün başladım.

Ertesi hafta sonu uzun bir çubuğun ucuna bağlanmış bir spatula ile gelen öğretmen, küpeştelerim üzerinden denize sarkarak karinama yapışan midyeleri temizlemeye çalıştı. Bunu ben denizdeyken yapması çok zordu ama o gün boyu hiç yılmadı. Her ne kadar midyelerin büyük çoğunluğunun sökülmesi beni rahatlatsa da hâlâ bir kısmını üzerimde taşıyorum.

Öğretmen bir gün bir arkadaşı ile yağmurlardan bahsediyordu. Bir branda yaptırması gerektiğini anlatıyordu. Eski brandamı İstanbul'daki barınağın çöpüne attığını, işe yarar bir hâlinin kalmadığını söyledi. Öğretmen kenarda hiç parasının kalmadığını, bir iki aya güzel bir branda yaptıracağını söyledi.

Öğretmen her hafta sonu kendi başına bir şeyler yapmaya çalışıyor, sonra körfez içinde bir tur atıyor bazen de arkadaşlarını balığa çıkarıyordu. Kalafatlarım dökülmeye başladığından sintinemde daha fazla su birikmeye başlamıştı. Bu birikinti ne kadar uzun durursa o kadar ağır bir koku yayıyordu. O topraklı ve keskin ağaç kokusu karışımım çoktan kaybolmuştu. Bir tersaneye çekilip boyalarımın kazınması, kalafatlarımın yenilenmesi ve tekrar boyanmam gerektiğini ben de öğretmen de biliyorduk ama bu şu aralar pek mümkün değildi. Her şeye rağmen öğretmenim çabalamasından dolayı mutluydum.

Bir gün iyi bir yağmur yağdı ve neredeyse gövdemin yarısı suya gömüldü. Yağmur durunca iskeledeki büfeci gelip suyu boşalttı. Öğretmeni görünce de bu durumu anlattı. Öğretmen teşekkür etti, tehlikenin farkındaydı ama ay başını beklemek zorundaydı. Mecbur bekledi.

Meğer bu sahil kasabasında yağmur bir başladı mı kolay kolay dinmezmiş. Öğretmen brandamı yaptıramadan bir akşamüstü yine yağmur başladı. Gökyüzünü kaplayan kara bulutlardan sanki bir şelale gibi boşalan yağmur gövdemi doldurmaya başladı. Bir tahliye pompam vardı ya onu kullanacak bir insan olmadı mı ne işe yarardı. Akşam oldu yağmur, gece oldu yağmur, sabaha karşı hâlâ yağmur. Durmak bilmedi. Gövdeme su doldukça denize gömüldüm. Zaman suyun ağırlığına yenik düşüyordu, batıyordum. Battıkça çarpan her dalga gövdeme daha da fazla su doldu. Sabaha karşı büyük bir dalga daha vurdu. Bu son darbe ile denizin karanlığına yavaş yavaş gömülüp gittim.

Öğretmen o sabah hafta içi olmasına rağmen koşarak iskeleye geldi. Deniz yağmurdan sonra hâlâ bulanık olduğundan ancak seçebiliyordum. Zavallı, iskelede ne yapacağını bilemeden bir oraya bir buraya koşup duruyordu. Sonra olduğu yerde çömelip kaldı. O bana ben ona bulanık sudan görebildiğimiz kadar baktık. Zor da olsa beni denizin dibinden çıkarıp onarma ihtimali olduğunu ikimiz de biliyorduk. Artık öğretmenin kaderi benim kaderimdi.